

WSPÓŁPRACA REGIONALNYCH URZĘDÓW STATYSTYCZNYCH W RAMACH PROJEKTÓW ESSNET

1. Wprowadzenie

Ostatnie lata stawiają przed statystyką wiele wyzwań, które wynikają z dynamicznie zachodzących zmian we współczesnym świecie. Towarzyszy im wzrost zainteresowania danymi statystycznymi oraz ich znaczenia dla monitorowania i sprawowania polityki oraz podejmowania decyzji ekonomiczno-gospodarczych. W związku z powyższym użytkownicy informacji statystycznej oczekują od niej coraz lepszej jakości - większej szczegółowości, szerszej dostępności oraz dokładności w opisywaniu otaczającej rzeczywistości. Sytuacja ekonomiczna wymusza z kolei konieczność zmniejszenia obciążeń związanych z produkcją statystyk, zarówno po stronie ich wytwórców (urzędów statystycznych) jak i uczestników badań (respondentów), co wiąże się z potrzebą zwiększenia użyteczności dostępnych źródeł informacji. Podejmuje się więc prace badawcze na rzecz pełniejszego wykorzystania np. rejestrów administracyjnych oraz wdrożenia nowych metod statystycznych. Pozwoli to na pełniejsze zaspokojenie potrzeb oraz rosnących oczekiwań w zakresie optymalizacji badań.

Istotnym wskaźnikiem jakości statystyk europejskich jest ich porównywalność, która umożliwia prowadzenie analiz na poziomie Unii Europejskiej - pomiędzy poszczególnych krajami oraz regionami. W tym zakresie konieczne są więc działania, prowadzone we wszystkich państwach członkowskich, które zapewnią ujednoczenie stosowanych w badaniach rozwiązań metodologicznych oraz przyczynią się do harmonizacji danych.

Realizacji wymienionych celów służy ścisła współpraca prowadzona w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS) – stanowiącego partnerstwo pomiędzy Eurostatem - organem statystycznym Unii Europejskiej (UE) a krajowymi urzędami statystycznymi (lub innymi organami), odpowiedzialnymi za wytwarzanie i rozpowszechnianie danych statystycznych na potrzeby krajowe oraz Unii. Rolą Eurostatu jest inicjowanie działań przyczyniających się do standaryzacji i harmonizacji produkcji statystyk europejskich. Jedną z takich inicjatyw są projekty ESSnet, które rozwijają współpracę państw członkowskich przy opracowywaniu jednolitych oraz nowoczesnych rozwiązań w obszarze statystyki.

Z uwagi na specjalizację, wprowadzoną w resorcie Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) w 2009 r., w ramach której każdy urząd otrzymał badania obejmujące określoną wiązkę tematyczną, ośrodki regionalne, zainteresowane rozwijaniem wiedzy i zdobywaniem doświadczeń w dedykowanych obszarach, stały się aktywnymi uczestnikami projektów ESSnet.

2. European Statistical System Network (ESSnet)

Sieć ESSnet jest definiowana jako platforma kooperacji państw członkowskich, stworzona dla uzyskania wyników stanowiących pożytek dla całego Europejskiego Systemu Statystycznego. Jedną z form tej współpracy są projekty, które gromadzą specjalistów, rozproszonych w różnych instytucjach statystycznych na terenie Unii Europejskiej, wokół wspólnych tematów i problemów, z którymi mierzy się współczesna statystyka. Są one prowadzone pod kierunkiem jednego z krajów, który pełni rolę koordynatora, a wypracowane rozwiązania są rozpowszechniane wśród wszystkich krajów członkowskich. W ten sposób projekty przyczyniają się do efektywniejszego (synergicznego) wykorzystania dostępnych zasobów w obszarze statystyki, tj. ekspertów z zakresu metod statystycznych oraz IT, wiedzy, doświadczeń oraz najlepszych praktyk stosowanych w badaniach. Dzięki projektom realne staje się również zmniejszanie kosztów, ponoszonych indywidualnie przez poszczególne państwa członkowskie, na poszukiwanie oraz wdrażanie nowych rozwiązań.

Dodatkowym atutem jest fakt, iż projekty ESSnet otrzymują z Eurostatu wsparcie organizacyjne oraz finansowe dla prowadzonych w ramach nich działań. Przewidziane są w tym zakresie dwa rodzaje umów grantowych - MBGA (Multi-Beneficiary Grant Agreements) oraz FPA/SGA (Framework Partnership Agreement / Specific Grant Agreements). Umowa MBGA dotyczy projektów realizowanych w okresach krótszych niż 2 lata oraz dla przedsięwzięć, w których uczestniczy wielu beneficjentów.

2.1. Modernisation of European Enterprise and Trade Statistics (MEETS)

Modernisation of European Enterprise and Trade Statistics (MEETS) to program stworzony w ramach ESSnet, którego ideą jest modernizacja europejskiej statystyki przedsiębiorstw oraz handlu w kierunku poprawy jakości statystyk oraz efektywności prowadzenia badań. Jego priorytetem jest optymalizacja procesów, a wskazywane sposoby na jej osiągnięcie to między innymi:

- ujednoczenie rozwiązań metodologicznych stosowanych w poszczególnych krajach UE;
- wdrożenie nowoczesnych technologii informatycznych i komunikacyjnych na potrzeby gromadzenia danych (np. formularze elektroniczne, aplikacje internetowe);
- redukcja obciążeń respondentów poprzez wykorzystanie źródeł administracyjnych;
- zastosowanie nowoczesnych metod estymacji.

Programowi temu dedykowane są między innymi takie projekty jak MeMoBuSt czy Badanie możliwości wykorzystania źródeł administracyjnych w statystyce przedsiębiorstw.

2.2. Portal CROS

Portal CROS (Collaboration in Research and Methodology for Official Statistics) powstał w wyniku połączenia dwóch istniejących już portali: ESSnet - dedykowanego projektom oraz CROS - poświęconego problematyce metodologicznej.

Portal funkcjonuje w nowej formule od listopada 2012 roku jako narzędzie współpracy pomiędzy partnerami projektów, stanowiąc nieocenione źródło informacji zarówno

o toczących się, jak i zakończonych przedsięwzięciach. Koordynatorzy poszczególnych projektów zamieszczają w nim aktualne informacje na temat zakresu i wyników prowadzonych prac oraz ważnych wydarzeń towarzyszących projektom (spotkaniach, warsztatach, konferencjach). Działania te prowadzone są w ramach dwóch obszarów - ogólnodostępnego - dla wszystkich zainteresowanych działaniami ESSnet oraz roboczego, dedykowanego partnerom poszczególnych projektów w celu zapewnienia bieżącego dostępu do aktualnych informacji wymaganych przy realizacji zadań (repozytoria dokumentów, użyteczne materiały, wyniki prac i badań, CV specjalistów, itp.). Dodatkową funkcjonalnością portalu CROS są fora dyskusyjne, na których podnoszone są kwestie związane z projektami, wydarzeniami towarzyszącymi oraz przyszłymi działaniami w ramach ESSnet.

Adres strony internetowej portalu CROS: <http://www.cros-portal.eu/>.

2.3. Warsztaty dotyczące projektów ESSnet

Coroczne warsztaty są dwudniowymi spotkaniami członków ESS, w ramach których prowadzone są sesje poświęcone przeglądowi toczących się projektów, oraz ich roli w upowszechnianiu nowoczesnych technologii produkcji danych statystycznych. Są źródłem informacji nt. przyjętych strategii działania oraz przedsięwzięć priorytetowych dla ESS. Prowadzone w trakcie sesji dyskusje stanowią pole do wymiany wiedzy oraz doświadczeń z przebiegu koordynacji oraz realizacji zadań, co w efekcie prowadzi do wdrażania usprawnień w działaniu oraz identyfikacji obszarów wymagających ścisłej kooperacji dla opracowania optymalnych rozwiązań służących kolejnym projektom. Spotkania dają również sposobność do nawiązania bezpośrednich kontaktów sprzyjających wzajemnej współpracy.

Kluczową kwestią, podnoszoną na warsztatach, jest wypracowanie efektywnych metod upowszechniania wyników z realizacji projektów oraz nowych sposobów na dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z instytucjami statystycznymi nieuczestniczącymi w pracach. Jedną z zaproponowanych form mają być *Centra wiedzy*, będące rodzajem pomocy eksperckiej z danego tematu. Rolą centrów ma być aktywne wspieranie krajowych urzędów statystycznych we wdrażaniu rozwiązań, poprzez konsultacje oraz raporty tworzone zgodnie z zapotrzebowaniem zainteresowanych.

Do tej pory odbyły się trzy edycje warsztatów: w Sztokholmie (2009 r.), w Kolonii (2010 r.) oraz w Rzymie (2011 r.). Uczestniczyli w nich przedstawiciele Eurostatu, delegacje reprezentujące krajowe urzędy statystyczne, a także przedstawiciele innych instytucji zajmujących się badaniami statystycznymi. Obserwując frekwencję, która z edycji na edycję jest coraz wyższa, można powiedzieć, że ta forma pozyskiwania informacji o przedsięwzięciach ESSnet cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród członków Europejskiego Systemu Statystycznego.

2.4. Projekty ESSnet, w których uczestniczy Polska

Niemalże od początku powołania ESSnet, strona polska przystąpiła czynnie do udziału w organizowanych przedsięwzięciach. W okresie ostatnich pięciu lat, to jest od roku 2009 do roku 2013, specjaliści GUS i urzędów regionalnych aktywnie uczestniczyli (niektóre

z prowadzonych projektów zostały już zakończone) oraz nadal uczestniczą w pracach metodologicznych w ramach jedenastu grantów. Co ciekawe i warte podkreślenia, w większości są to reprezentanci urzędów regionalnych, głównie Urzędu Statystycznego (US) w Poznaniu i Urzędu Statystycznego w Szczecinie.

Lp.	Polska nazwa projektu	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Koordynator ESSnet	Pozostałe kraje biorące udział w projekcie	Jednostka autorska	Koordynator zespołu polskiego
1.	Przygotowanie wymiany mikro danych dotyczących wewnętrznego handlu między państwami członkowskimi (SIMSTAT - PILOTAŻ ESSnet)	2013-09-25	2014-09-24	Finlandia	Austria, Bułgaria, Czechy, Niemcy, Dania, Estonia, Francja, Włochy, Luxemburg, Malta, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Wlk. Brytania, Grecja	Centrum Informatyki Statystycznej, Departament Handlu i Usług GUS	Sławomir KOWALCZYK
2.	Projekt ESSnet dotyczący łączenia mikro danych w celu analizy wpływu ICT (MEETS 2013)	2013-01-01	2013-12-31	Szwecja	Niderlandy, Norwegia, Wlk. Brytania, Francja, Luxemburg, Włochy, Słowenia, Finlandia, Irlandia, Niemcy, Dania, Polska, Austria	US Szczecin	Dominik ROZKRUT
3.	Projekt ESSnet dotyczący metodologii nowoczesnej produkcji statystyki przedsiębiorstw - część II (MeMoBuSt II)	2012-09-27	2014-03-26	Królestwo Niderlandów	Norwegia, Polska, Szwajcaria, Szwecja, Węgry.	US Poznań	Andrzej MŁODAK
4.	Definicja i pilotaż określonych modułów badania wspólnotowego na temat wykorzystania ICT na lata 2013-2015	2011-11-17	2013-05-16	Dania	Finlandia, Niderlandy, Polska, Słowenia, Szwecja, Niemcy	US Szczecin	Dominik ROZKRUT
5.	Projekt ESSnet dotyczący metodologii nowoczesnej produkcji statystyki przedsiębiorstw - część I (MeMoBuSt I)	2010-12-28	2012-06-27	Królestwo Niderlandów	Norwegia, Polska, Szwajcaria, Szwecja, Węgry, Grecja	US Poznań	Andrzej MŁODAK
6.	Projekt ESSnet dotyczący łączenia mikro danych o wykorzystaniu ICT	2010-12-01	2012-11-30	Wlk. Brytania	Szwecja, Niderlandy, Norwegia, Włochy, Niemcy, Francja, Dania, Irlandia, Słowenia, Austria, Finlandia, Luxemburg, Polska, Rumunia	US Szczecin	Dominik ROZKRUT
7.	Projekt ESSnet dotyczący automatycznego zbierania danych i sprawozdawczości z zakresu statystyki zakwaterowania	2010-12-21	2012-10-20	Hiszpania	Finlandia, Polska, Łotwa, Bułgaria, Belgia, Litwa, Słowacja	US Rzeszów	Marek CIERPIAŁ-WOLAN
8.	Projekt ESSnet dotyczący przygotowania standaryzacji	2010-12-18	2011-09-17	Francja	Węgry, Włochy, Polska, Niemcy, Niderlandy, Wlk. Brytania	Departament Standardów i Metodologii GUS	Jolanta SZUTKOWSKA
9.	ESSnet. Estymacja dla małych obszarów	2009-12-22	2012-03-21	Włochy	Francja, Niemcy, Niderlandy, Norwegia, Polska, Hiszpania, Szwecja i Wielka Brytania	US Poznań	Tomasz KLIMANEK
10.	ESSnet. Integracja danych	2009-12-19	2011-12-18	Włochy	Niderlandy, Norwegia, Polska, Hiszpania, Szwajcaria	US Poznań	Marcin SZYMKOWIAK
11.	ESSnet. GEOSTAT - prezentacja danych spisowych dla Europy według siatki kwadratów	2010-01-01	2011-12-31	Norwegia	Austria, Estonia, Finlandia, Francja, Niderlandy, Polska, Portugalia, Słowenia	Centrum Informatyki Statystycznej	Radosław Mariusz JABŁŃSKI

projekty zakończone
 projekty w trakcie realizacji

Rys. 1. Projekty ESSnet z wieloma beneficjentami, w których bierze lub brała udział Polska¹

2.5. Przegląd projektów ESSnet z udziałem Urzędu Statystycznego w Poznaniu

Urząd Statystyczny w Poznaniu, jako aktywny uczestnik projektów ESSnet, na przestrzeni ostatnich kilku lat może pochwalić się udziałem aż w czterech z nich:

¹ Opracowano na podstawie materiałów otrzymanych od pani Małgorzaty Pietrzyk z Departamentu Współpracy Międzynarodowej GUS.

- MEETS - Badanie możliwości wykorzystania źródeł administracyjnych w statystyce przedsiębiorstw,
- ESSnet on Small Area Estimation (SAE),
- ESSnet on Data Integration (DI),
- MEETS - Methodology for Modern Business Statistics (MeMoBuSt).

Trzy pierwsze z wymienionych projektów zostały już zakończone, natomiast termin finalizacji ostatniego - Memobust przypada na koniec marca 2014 r.

BADANIE MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA ŹRÓDEŁ ADMINISTRACYJNYCH W STATYSTYCE PRZEDSIĘBIORSTW

Realizacja projektu przypadła na okres od listopada 2009 roku do lutego 2011 roku. Jego koordynatorem była dr Grażyna Dehnel z US Poznań. W pracach nad projektem wzięły udział również *Urząd Statystyczny w Katowicach*.

Przedsięwzięcie miało na celu rozpoznanie dostępnych źródeł administracyjnych pod kątem ich wykorzystania w krótkookresowych oraz rocznych badaniach statystycznych przedsiębiorstw. Zakres podmiotowy obejmował dwie grupy przedsiębiorstw: średnie, w których liczba pracujących mieści się w przedziale od 10 do 49 osób, oraz duże, powyżej 49 osób pracujących (UEP, 2013c).

Głównym zadaniem projektu było zbadanie możliwości wykorzystania zgromadzonych w rejestrach informacji do szacowania podstawowych zmiennych charakteryzujących działalność gospodarczą przedsiębiorstw. W tym celu dokonano identyfikacji i analizy danych zawartych w dwóch systemach – podatkowym oraz ubezpieczeń społecznych. Do opracowania wyników zastosowano metody estymacji pośredniej, zwane statystyką małych obszarów (SMO), które zapewniają większą precyzję szacunków oraz umożliwiają rozszerzenie zakresu przekrojów prezentowanych statystyk. Istotnym aspektem projektu było również sprawdzenie możliwości zastosowania metod estymacji kalibracyjnej do imputacji danych, w celu niwelowania wpływu niepełnych danych oraz braku odpowiedzi na wyniki badania (UEP, 2013c).

ESSNET ON SMALL AREA ESTIMATION

Realizacja projektu odbyła się w latach 2010-2011. Jego liderem był urząd statystyczny Włoch - Istituto Nazionale di Statistica (Istat). Koordynatorem zespołu polskiego był dr Tomasz Klimanek.

Small Area Estimation (SAE) dotyczy metod estymacji pośredniej, zwanych statystyką małych obszarów (SMO). Metody te wykorzystuje się w badaniach statystycznych do opracowania wyników na niższym poziomie agregacji, w sytuacji gdy korzystanie z metod estymacji bezpośredniej, opartej o dane z próby, nie zapewnia dostatecznej ich precyzji (zbyt

mała próba lub brak danych jednostkowych dla danego obszaru badawczego). Metody estymacji pośredniej umożliwiają szacowanie danych w wielu przekrojach. Dzięki metodzie „zapożyczania mocy” (ang. borrowing strength), proces uogólniania przebiega z wykorzystaniem zmiennych pomocniczych, pozyskanych z innych źródeł (np. administracyjnych) lub z wykorzystaniem relacji przestrzennych.

Głównym zadaniem projektu było wypromowanie wśród krajowych urzędów statystycznych stosowania metod statystyki małych obszarów w produkcji danych statystycznych. W tym celu dokonano rewizji i analizy obecnego stanu wiedzy na temat SAE, z uwzględnieniem metod oceny jakości estymatorów pośrednich. Zbudowano wspólną bazę wiedzy oraz wyodrębniono najlepsze praktyki w zakresie stosowania metod estymacji pośredniej w badaniach statystycznych. Ostatnim etapem prac było rozpowszechnienie zgromadzonej wiedzy, narzędzi i wytycznych wśród instytucji statystycznych (UEP, 2013b).

Urząd Statystyczny w Poznaniu pełnił wiodącą rolę w pracach nad przygotowaniem raportu z przeglądem przedmiotowej literatury. Uczestniczył w analizie wyników badań ankietowych oraz działaniach zmierzających do opisanie doświadczeń różnych krajów w zakresie metod statystyki małych obszarów. Włączył się aktywnie w prace programistyczne w środowisku *R* oraz przygotowanie studium przypadku z wykorzystania statystyki małych obszarów w badaniu rynku pracy.

ESSNET ON DATA INTEGRATION

Projekt realizowano w okresie od stycznia 2010 r. do grudnia 2011 r. Uczestniczyły w nim urzędy statystyczne z sześciu krajów europejskich. Kolejny raz w roli lidera projektu wystąpił włoski Istat. Funkcję koordynatora zespołu polskiego pełnił dr Marcin Szymkowiak z *Urzędu Statystycznego w Poznaniu*.

Data Integration (DI) dotyczy łączenia danych na poziomie jednostki, pozyskanych z dwóch lub więcej źródeł, w celu produkcji informacji statystycznej. Integracja danych obejmuje takie techniki statystyczne jak: parowanie statystyczne (ang. statistical matching), łączenie rekordów (ang. rekord linkage), oraz przetwarzanie zintegrowanych danych (micro integration processing). Pozwala to na dokonywanie analiz statystycznych, które nie byłyby możliwe w odniesieniu do osobnych, pojedynczych zbiorów. Efektywne użycie danych pochodzących z różnych źródeł (spisy, badania statystyczne, źródła administracyjne) umożliwia zaspakajanie potrzeb informacyjnych użytkowników bez konieczności prowadzenia odrębnych badań. Dzięki takiemu rozwiązaniu możliwe jest uzyskanie wymaganych informacji bez zwiększania obciążeń respondentów, związanych z przekazywaniem dodatkowych danych na potrzeby statystyki. Kluczowym problemem metodologicznym, z którym mierzył się projekt była ocena precyzji metod integracji oraz ich użyteczności w badaniach statystycznych prowadzonych przez krajowe urzędy statystyczne (UEP, 2013a).

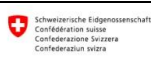
Głównym zadaniem projektu było rozpowszechnienie wśród państw członkowskich ESS wiedzy w zakresie metod integracji danych oraz rozwój prac na rzecz związanej z tym metodologii. Jednym z kluczowych elementów było również dostarczenie narzędzi oraz wytycznych umożliwiających zastosowanie integracji w produkcji danych statystycznych.

Na szczególne podkreślenie zasługuje przygotowanie przez Urząd Statystyczny w Poznaniu dwóch ważnych wydarzeń towarzyszących projektowi:

- międzynarodowego spotkania realizacyjnego dla uczestników projektu ESSnet on Data Integration (w dniach 21-22 października 2010 r.);
- specjalistycznego szkolenia z metod integracji danych, przeprowadzonego w dniach 20-22 października 2010 r. w Urzędzie Statystycznym w Poznaniu. Obejmowało ono teoretyczne podstawy metod parowania statystycznego wraz z ich zastosowaniem w badaniach społecznych. Szkolenie poprowadzili eksperci z Włoskiego Urzędu Statystycznego (Istat). Uczestniczyli w nim przedstawiciele GUS oraz urzędów.

Fot. 1. Szkolenie z metod integracji danych w ramach projektu ESSnet on Data Integration – Poznań, 2010

Projekt Methodology for Modern Business Statistics (MeMoBuSt), którego liderem są Niderlandy, trwa od stycznia 2011 roku (2 etapy po 1,5 roku każdy). Jego zakończenie planowane jest na marzec 2014 roku. Na koordynatora zespołu polskiego wybrany został dr hab. Andrzej Młodak, reprezentujący *Urząd Statystyczny w Poznaniu*.

Głównym celem MeMoBuSt jest modernizacja podręcznika z zakresu metodologii badań statystycznych przedsiębiorstw. Dostępna obecnie wersja: „Handbook on the Design and Implementation of Business Surveys” została wydana w 1997 roku i wymaga znacznej aktualizacji. Nowy podręcznik będzie uwzględniał między innymi różne rodzaje badań (np. krótkookresowe, strukturalne), aktualne możliwości gromadzenia i weryfikacji danych (e-kwestionariusze, dedykowane aplikacje internetowe), wykorzystanie źródeł administracyjnych, a także nowe metody imputacji danych i szacowania wyników. (np. w oparciu o metodologię małych obszarów). Podręcznik dedykowany będzie nie tylko osobom zaangażowanym w prace metodologiczne nad badaniami statystycznymi przedsiębiorstw, ale również statystykom czy projektantom narzędzi informatycznych, wskazując użytkownikowi efektywne i nowoczesne metody badawcze. W związku z tym w podręczniku zostaną opisane najlepsze, rekomendowane praktyki, które mogą być wykorzystane w produkcji szeroko rozumianej statystyki działalności gospodarczej z uwzględnieniem standardów terminologii SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange) oraz podstawowego biznesowego modelu prowadzenia badań statystycznych GSBPM (Generic Statistical Business Process Model). MeMoBuSt jest kolejnym projektem wpisanym w strategię działań MEETS - programu zakładającego modernizację europejskiej statystyki w obszarze przedsiębiorstw i handlu.

Strona polska podjęła się autorstwa tematów poświęconych imputacji, waznieniu i estymacji oraz ocenie jakości. Jest liderem i autorem dwóch rozdziałów: *Projektowanie kwestionariuszy* oraz *Odpowiedzi*. Występuje również w roli recenzenta tematów z zakresu potrzeb użytkowników, doboru prób do badań oraz gromadzenia danych wtórnych.

W celu zagwarantowania jak najszerszej dostępności, opracowany w ramach projektu podręcznik zostanie zamieszczony na dedykowanej stronie internetowej. Forma elektroniczna zapewni użytkownikom łatwy dostęp oraz możliwości szybkiego wyszukiwania pożądaných informacji. Rozwiązanie takie pozwoli również w przyszłości (w zależności od potrzeb) na ewentualne aktualizacje zawartej w nim treści. Planowane jest także upowszechnianie podręcznika w trakcie spotkań, warsztatów oraz konferencji organizowanych w krajowych urzędach statystycznych oraz Eurostacie. Najbliższe z takich szkoleń odbędzie się w dniach 27-29 listopada 2013 r. w Hadze w urzędzie statystycznym Niderlandów - Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Wśród osób prezentujących i omawiających zawartość podręcznika znajdują się również przedstawiciele strony polskiej: Paweł Lańduch (US Poznań), autor

tematów dotyczących *projektowania formularzy elektronicznych*, oraz dr hab. Andrzej Młodak (US Poznań), odpowiedzialny za *obciążenia odpowiedzi*.

W październiku 2011 roku, Urząd Statystyczny w Poznaniu zorganizował jednodniowe, międzynarodowe spotkanie realizacyjne poświęcone projektowi. Uczestniczyli w nim przedstawiciele państw, które przystąpiły do MeMoBuSt oraz reprezentant Eurostatu - Wim Kloek. Stronę polską reprezentowali niemal wszyscy uczestnicy projektu.

Fot. 2. Uczestnicy spotkania realizacyjnego dot. projektu MeMoBuSt - Poznań, 2011 r.

Od lewej: Zoltán Csereháti, Wilhelmus (Wim) Kloek, Johan Erikson, Leon Willenborg, Eva Elvers, Sander Scholtus, Manuela Murgia, Marco Di Zio, Stefano Falorsi, Monika Natkowska, Andrzej Młodak, Magnar Lillegård, Teresa Szczepaniak, Magdalena Homenko (*lekko zastonięta*), Tomasz Józefowski i Grzegorz Grygiel.

3. Podsumowanie

Wprowadzona w resorcie GUS reorganizacja systemu badań wymusiła na urzędach regionalnych podejmowanie działań przyczyniających się do rozwoju wiedzy w obszarze specjalizacji w celu inicjowania i wdrażania rozwiązań służących optymalizacji prowadzonych przez nie badań. Urzędy stanęły przed szansą uczestniczenia w pracach metodologicznych, między innymi w ramach dedykowanych, danym obszarom badawczym, projektach ESSnet.

Projekty ESSnet stanowią wiodącą formę w zakresie prac nad doskonaleniem badań. Mierzą się z wyzwaniami dotyczącymi funkcjonowania statystyki we współczesnym świecie: globalizacją rynków, koniecznością integracji danych oraz stosowania nowoczesnych metod produkcji danych, rosnącymi wymaganiami użytkowników odnośnie jakości informacji,

czynnikami ekonomicznymi wymuszającymi obniżenie kosztów badań, czy też koniecznością redukcji obciążeń respondentów z tytułu dostarczania danych na potrzeby badań.

Zaangażowanie w przedsięwzięcia ESSnet oferuje możliwość współdziałania z wieloma ekspertami z europejskich urzędów statystycznych oraz przedstawicielami środowisk naukowych, specjalizującymi się w metodologii badań statystycznych. Służą temu zarówno bezpośrednie spotkania organizowane w trakcie projektów, jak również codzienna współpraca przy realizacji zadań. Otwiera to drogę do nawiązywania kontaktów na arenie międzynarodowej i rozwijania aktywności na tym polu np. w ramach kolejnych projektów badawczych. Owocuje to zacieśnianiem więzi interpersonalnych, co z kolei sprzyja konstruktywnej i efektywnej pracy metodologicznej.

Poza wymienionymi korzyściami, udział w projektach niesie ze sobą również wartości poznawcze zarówno w odniesieniu do przebiegu współpracy, jak również koordynacji zadań (alokacji zasobów, organizacji prac i przepływu informacji pomiędzy partnerami, przygotowania spotkań roboczych, szkoleń, warsztatów). Zdobyte w tym zakresie doświadczenie pozwala uczestnikom projektów na coraz pełniejszy udział i szersze zaangażowanie w kolejnych inicjatywach i pracach na arenie międzynarodowej.

Literatura:

Józefowski T., Szymkowiak M. (2012), ESSnet on Small Area Estimation, ESSnet on Data Integration. Urząd Statystyczny w Poznaniu. (Prezentacja)

Młodak A. (2012). Modernizacja statystyki działalności gospodarczej w krajach Unii Europejskiej. „*Wiadomości Statystyczne*”, Warszawa, nr 8, str. 28-43

Młodak A. (2011). III Spotkanie w ramach projektu MeMoBuSt, notatka informacyjna ze spotkania zespołu realizacyjnego. (maszynopis)

Natkowska M. (2010). Sprawozdanie z warsztatów w Sztokholmie poświęconych projektom realizowanym w sieci ESSnet. (maszynopis)

Natkowska M. (2011). Sprawozdanie z warsztatów w Kolonii r. poświęconych projektom realizowanym w sieci ESSnet. (maszynopis)

Natkowska M., Pietrzyk M. (2012). Sprawozdanie z warsztatów w Rzymie poświęconych projektom realizowanym w sieci ESSnet. (maszynopis)

Portal CROS (2013a). About the CROS-Portal. Strona internetowa portal CROS: <http://www.cros-portal.eu/page/about-cros-portal>, stan na dzień 1.10.2013 r.

Portal CROS (2013b). Data Integration. Strona internetowa portalu CROS: <http://www.cros-portal.eu/content/data-integration-1>, stan na dzień 1.10.2013 r.

Portal CROS (2013c). ESSnet. Strona internetowa portalu CROS: <http://www.cros-portal.eu/page/essnet>, stan na dzień 1.10.2013 r.

Portal CROS (2013d). Memobust. Strona internetowa portalu CROS: <http://www.cros-portal.eu/content/memobust>, stan na dzień 1.10.2013 r.

Portal CROS (2013e). Small Area Estimation. Strona internetowa portalu CROS: <http://www.cros-portal.eu/content/sae>, stan na dzień 1.10.2013 r.

UEP (2013a). ESSnet on Data Integration. Strona internetowa Katedry Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu: <http://statystyka.ue.poznan.pl/index.php/o-katedrze/kierunki-badan#ESSNETDI>, stan na dzień 1.10.2013 r.

UEP (2013b). ESSnet on Small Area Estimation. Strona internetowa Katedry Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu: <http://statystyka.ue.poznan.pl/index.php/o-katedrze/kierunki-badan#ESSNETSAE>, stan na dzień 1.10.2013 r.

UEP (2013c). Modernisation of European Enterprise and Trade Statistics. Strona internetowa Katedry Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu: <http://statystyka.ue.poznan.pl/index.php/o-katedrze/kierunki-badan#MODERNIS>, stan na dzień 1.10.2013 r.

USK (2011). Wykorzystanie danych administracyjnych w statystyce przedsiębiorstw. Urząd Statystyczny w Katowicach. (prezentacja)